

ítélet

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Győri Járásbíróság a 2014. október 7. napján tartott tárgyaláson meghozott B.117/2014/18. számú ítéletével **vádlott neve** terheltet bűnösnek mondta ki becsületsértés vétségében [1978. évi IV. törvény 180. § (1) bekezdés a) pont]. Ezért őt egy évre próbára bocsátotta. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a magyar állam viseli.
- [2] A terhelt által felmentés végett bejelentett fellebbezés folytán eljáró Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. szeptember 7. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozott 3.Bf.441/2014/20. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rendelkezett a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [3] A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás a következő:
- [4] „**vádlott neve** ellen 2009 júliusától büntetőeljárás indult számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény vétsége és más bűncselekmények miatt, mely kizárás miatt 2011-ben a ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya előtt folyt 1896/2011. szám alatt. Ebben az eljárásban a rendőrség határozatainak fejlécén a bűnüldöző szerv pontos megjelölése után az elérhetőségek közöttpolice.hu e-mail cím is szerepelt.
- A ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya a büntetőeljárásban elrendelte **vádlott neve** igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatát.
- [5] **vádlott neve** 2011. szeptember 8. napján a ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának vezetője magánvádlósértett ellen hivatali visszaélés büntette miatt feljelentést nyújtott be a Központi Nyomozó Ügyészségre. Kifejtette, hogy azért folyik ellene büntetőeljárás, mert a 2006-os rendőri túlkapások kapcsán nagyon sok hamis tanút leleplezett. A konspiratív rendőri vezetés ezért 2009-ben meg akarta leckéztetni, illetőleg meg akarta szerezni a számítógépén fellelhető több rendőrré nézve terhelő felvételeket, emiatt folyik ellene az eljárás. Feljelentésében indítványozta magánvádlóelmeszakértői vizsgálatát paranoid tünetekre hivatkozással.
- [6] Feljelentését 2011. szeptember 22. napján a ... Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő ... r. szds. osztályvezető helyettes hivatali e-mail címére is megküldte, abban a hiszemben, hogy azt magánvádlóaz általa feljelentett osztályvezető fogja olvasni. Azért tévedett a címzettet illetően, mert a rendőrségi határozaton magánvádlósértett aláírása szerepelt, de annak fejlécén apolice.hu elektronikus levelezési cím volt feltüntetve.
- [7] **vádlott neve** a ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának vezetőjére, magánvádlór. őrnagyra vonatkozóan feljelentésében, illetőleg e-mailjében a sértett munkakörének ellátásával összefüggésben becsület csorbítására alkalmas kifejezéseket használt.

- [8] magánvádlór. Őrnagyra vonatkozóan vele szemben többek között azt írta, hogy: magánvádló „*kádervonalon megkapta a jelzést*”, ... ezzel összefüggésben - „... ebben a *gazemberségben magánvádlócsak egy láncszem a sok közül, egy végrehajtó, aki kiszolgálja a felsőbb érdekeket,*” ...

Feljelentése és sértettnek megküldött levele a sértett hivatásával összefüggésben több olyan kijelentést tartalmaz, ami nem szolgálja az ügyészségen megindított büntetőeljárás előbbre vitelét. Provokatív, indokolatlanul lealacsonyító szóhasználatának célja volt, hogy elégtételt vegyen amiatt, hogy vele szemben elmeszakértő kirendelésére került sor az ellene folyó büntetőeljárásban.

- [9] E körben azt írta:

- „... elmeszakértőt még rendőr aggyal sem szoktak kirendelni, (úgy) hogy nem hallgatják meg a gyanúsítottat, nem ismerik meg személyesen”
- „... magánvádlónak származásából eredő túlérzékenysége miatt vélhetően némely írásom nem szimpatikus!”
- „... addig nem nyugszom, amíg a bűnügyi osztály éléről át nem helyezik közlekedési rendőrnek, ahol aztán egy szép gumibottal és fehér kesztyűvel avatkozhat bele a gépjármű forgalomba ...”

A sértett magánindítványát a 2011. október 3-án kelt feljelentésében joghatályosan előterjesztette.”

II.

- [10] A jogerős ítélet ellen **vádlott neve** terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy a terhére rótt bűncselekményt nem követte el. A felülvizsgálati indítvány tartalma szerint - jogszabályhely megjelölése nélkül - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontján alapul.
- [11] A terhelt indítványa szerint az eljáró bíróságok bűnösségének kimondása során nem megfelelően értékelték a becsületsértés vétsége vonatkozásában a rendelkezésre álló tényeket. Nem alkalmazták megfelelően a cselekmény megítélésénél az „objektív mérce” követelményét, nem vizsgálták körülmények között, hogy az általa tett kijelentések objektíve alkalmasak-e a becsület csorbítására. Kifogásolta, hogy megítélése szerint a becsületsértés bűncselekményének megállapításához szükséges tényállási elemek közül hiányzik a becsület csorbítására való objektív alkalmasság mellett, a szándékosság és a társadalomra veszélyesség is.
- [12] A Legfőbb Ügyészség a BF.291/2017. számú átiratában a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok az eljárási szabályok megtartásával lefolytatott bizonyítás eredményeként megalapozott tényállást állapítottak meg. Okszerűen következtek a terhelt bűnösségére és a cselekmény minősítése is törvényes. A felülvizsgálati indítvány nem alapos, ezért a Legfőbb Ügyészség a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.
- [13] A terhelt a felülvizsgálati indítványának első kiegészítésében

sérelmezte ügyének ésszerűtlenül hosszú idő alatti elbírálását a másodfokú eljárás szakaszában.

Felülvizsgálati indítványának második kiegészítésében pedig a jelentős időmúlásra, a cselekmény tárgyi súlyára és ezzel a cselekmény társadalomra veszélyességének megszűnésére figyelemmel enyhébb jogkövetkezmény - megrovás - alkalmazását kérte.

[14] Újabb, immár negyedik beadványában korábbi beadványait kiegészítette és kérte a „győri eljárás részrehajlástól mentes, tisztességes voltának” vizsgálatát is. A Legfőbb Ügyészség beadványára tett észrevételként tartalmilag megismételte a felülvizsgálati indítványában és a korábban a fellebbezéseibe foglalt jogi érvelést.

III.

[15] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

[16] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma szerint megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

[17] Ennek során azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati indítvány - az alábbiak szerint - alapos.

[18] Elöljáróban utal a Kúria arra, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okokból kerülhet sor. A Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott ún. abszolút eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

[19] Emellett a Be. 423. § (1) bekezdése kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye. Annak vizsgálatánál tehát, hogy a bűnösség megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított tényállás vehető figyelembe.

[20] A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor. Ilyen anyagi jogi szabálysértésre hivatkozott a terhelt, amikor azt állította, hogy bűncselekményt nem követett el.

[21] A Kúria azt állapította meg, hogy a terheltnek a jogerős ítélet

tényállásában rögzített magatartása - bár a felülvizsgálati indítványban előterjesztett indokoktól eltérő érvek alapján - a becsületsértés vétségének törvényi tényállási elemeit nem meríti ki.

- [22] Amint azt a Kúria az EBH. 2013.B.8. szám alatt közreadott elvi határozatában is kifejtette, a rágalmazás és a becsületsértés védett jogi tárgya azonos: az emberi becsület. A becsület, mint büntetőjogi védelemben részesülő jogi tárgy, két elemből tevődik össze: egyrészt a társadalmi megbecsülésből, másrészt az emberi méltóságból. A társadalmi megbecsülés az emberről, egyéni sajátosságairól, egyéni tulajdonságairól, magatartásáról, személyes értékeiről a környezetében kialakult társadalmi értékítéletet jelenti; az emberi méltóság pedig az egyénnek azt az igényét fejezi ki, hogy olyan elbírálásban részesítsék, amely a társadalomban kialakult érintkezési forma minimális követelményének megfelel (BH 1999.9.).
- [23] A becsület csorbítására alkalmasság a sérelem absztrakt lehetőségét jelenti. Nem a sértett szubjektív értékítélete, egyéni megítélése, érzelmi beállítottsága, esetleges érzékenysége alapján kell megítélni, hanem annak van meghatározó jelentősége, hogy a tényállítás az objektív értelmezés alapján és a társadalomban kialakult általános felfogás szerint alkalmas-e a becsület csorbítására. Közömbös az is, hogy az adott elkövetési körülmények között a tényállítás a sértett becsületérzését sértheti-e (BH 1981.220., BH 1992.296., BH 1999.9., BH 2001.462.).
- [24] A fentiekén túl rámutat a Kúria arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a becsület csorbítására egyébként objektíve alkalmas tényállítás (híresztelés stb.) nélkülözi a jogellenességet, ha az ügyfél azt peres, vagy más jogilag szabályozott (hatósági) eljárásban tette, jogosultság, illetve kötelezettség gyakorlása során, az adott eljárás tárgyát képező ügy érdemével összefüggésben, ideértve a hatósági ügyet indító magatartást (beadvány- jelen ügyben feljelentés) is (BH 2013.204., BJD 1195., BJD 3556., BJD 4167., EBH 1999.4., EBH 1999.87., EBH 2004.1011., BH 2004.267., BH 2004.305., BH 2009. 135., EBH 2014.B.3.).
- [25] A Kúria mindennek megfelelően jelen ügyben először azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet tényállásában rögzített, terhelt által megtett kijelentések objektíven alkalmasak-e a becsület csorbítására, figyelemmel arra, hogy amennyiben nem alkalmasak, akkor a cselekmény jogellenességének a vizsgálata már fel sem merülhet. A jogellenesség vizsgálata ugyanis kizárólag tényállásszerű cselekmény esetében lehet indokolt (BH 2013.204.).
- [26] A Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet tényállásában rögzített, a terhelt által leírt és ekként használt kijelentések nem becsületsértő jellegűek. A beadvány a terhelt feljelentése, amelyet tájékoztatásként küldött meg a sértettnek. A beadványban használt kijelentések, illetve megtett nyilatkozatok az elkövető legális érdekével (a feljelentés célja) indokolhatók, nem öncélúak és nem gyalázkodó tartalmúak.

- [27] A bírói gyakorlat következetes annak megítélésében, hogy a rosszálló értékitéletet magába foglaló kifejezés nem alkalmas bűncselekmény megállapítására (BH 1995.77.). A sérelmezett mondatrészek, kijelentések a közfelfogás szerint is nélkülözik a durva, gyalázkodó jelleget. Nem lépnek át a becsmérő szidalmazásba, durva tapintatlanságba vagy ízléstelen gesztusok területére, így tehát nem alkalmasak az emberi becsület jelentősebb sérelmének előidézésére.
- [28] Miután a jogerős ítélet tényállásában rögzítettek nem alkalmasak a becsület csorbitására, ezért a Kúria csupán a teljesség igényével utal arra, hogy a feljelentés tényére figyelemmel, az egyébként a becsület csorbitására alkalmas kijelentések jogellenessége is hiányozna. Mivel azonban a cselekmény tényállásszerűsége hiányzik, s ezért a becsületsértés bűncselekményének a megállapítására eleve alkalmatlan, ezért szükségtelen a jogellenesség (társadalomra veszélyesség) hiányának kérdésével külön is foglalkozni.
- [29] A fent kifejtettek alapján a Kúria a megtámadott elsőfokú és másodfokú ügydöntő határozatot - a Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján - megváltoztatta, és **vádlott neve** terheltet az ellene becsületsértés vétsége [1978. évi IV. törvény 180. § (1) bekezdés a) pont)] miatt emelt vád alól - a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, a Be. 6. § (3) bekezdés a) I. fordulata szerinti okból - bűncselekmény hiányában felmentette.
- [30] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés a b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. június 14.

. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Györgyi s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő